

บทคัดย่อ

169926

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ความสัมพันธ์ไทย-อินเดียกับการบรรลุนโยบายมองตะวันออก (Look East)-มองตะวันตก (Look West): วิเคราะห์การพัฒนากรอบความร่วมมือจากความร่วมมือทางเศรษฐกิจ บังคลาเทศ-อินเดีย-เมียนมาร์-ศรีลังกา-ไทย (BIMST-EC) ผู้การจัดตั้งเขตการค้าเสรี (FTA)

ชื่อผู้เขียน นายคำเกิง นุชเจริญ
ชื่อปริญญา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา รัฐศาสตร์
ปีการศึกษา 2548

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1. ศาสตราจารย์ประจำศิริโรตม์ ภาคสุวรรณ ประธานกรรมการ
2. ศาสตราจารย์ ดร. จิรโชค วีระสย
3. รองศาสตราจารย์สนธิ์ บางยี่ขัน

สำหรับการศึกษาเรื่อง “ความสัมพันธ์ไทย-อินเดียกับการบรรลุนโยบายมองตะวันออก (Look East)-มองตะวันตก (Look West): วิเคราะห์การพัฒนากรอบความร่วมมือจากความร่วมมือทางเศรษฐกิจ บังคลาเทศ-อินเดีย-เมียนมาร์-ศรีลังกา-ไทย (BIMST-EC) ผู้การจัดตั้งเขตการค้าเสรีไทย-อินเดีย (FTA)” นี้ พบว่า เป็นผลจากการสอดรับกันของนโยบายมองตะวันออก (Look East) ของอินเดียและประเทศอื่น ๆ ในเอเชียได้ กับนโยบายมองตะวันตก (Look West) ของไทย ซึ่งตั้งอยู่ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยในกรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจ BIMST-EC นั้น ประเทศไทยและอินเดียมีบทบาทสำคัญในการจัดตั้งและพัฒนาความร่วมมือตามกรอบการดำเนินงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเข้าเป็นสมาชิกของเนปาลและภูฏานในปี พ.ศ. 2547 ที่ผ่านมานั้น นับเป็นการยกระดับ BIMST-EC ผู้สถานภาพความเป็นสะพานเชื่อมโยงระหว่าง 2 อนุภูมิภาคที่มีพื้นที่เชื่อมโยงติดต่อกัน

ซึ่งนอกจากจะเป็นประโยชน์ต่อประเทศสมาชิกโดยรวมแล้ว กรอบความร่วมมือดังกล่าวยังตอบสนองต่อผลประโยชน์ทางยุทธศาสตร์ของไทยได้อย่างมีนัยสำคัญอีกด้วย กล่าวคือการแสดงบทบาทเชื่อมโยงกรอบความร่วมมือ BIMST-EC กับกรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจระดับอนุภูมิภาคอื่นที่ไทยเป็นสมาชิกอยู่ อาทิ กรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจกัมพูชา-ลาว-พม่า-ไทย และ Greater Mekong Sub-region (GMS) เข้ากับภูมิภาคเอเชียได้นั่นเอง อย่างไรก็ตาม ในกรอบความร่วมมือนี้ หากพิจารณาจากผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจแล้ว นอกจากจะมีมูลค่าการค้าระหว่างกันน้อยแล้ว ไทยยังขาดดุลกับประเทศในกลุ่มนี้อีกด้วย

ส่วนการจัดตั้งเขตการค้าเสรีไทย-อินเดีย นั้น นับได้ว่าเป็นการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างทั้งสองประเทศให้มีความแน่นแฟ้นมากขึ้น โดยเป็นการยกระดับความสัมพันธ์ในการเจรจาจากระดับพหุภาคีสู่ระดับทวิภาคี ซึ่งในด้านหลักการแล้ว สามารถขจัดปัญหาของการเจรจาการค้าระดับพหุภาคีได้โดยตรง ไม่ว่าจะเป็นปัญหาภายในของประเทศสมาชิกแต่ละประเทศหรือความแตกต่างในเรื่องระดับการพัฒนา เป็นต้น โดยผลจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีดังกล่าวที่เพิ่งจะมีผลบังคับใช้เป็นรูปธรรมเพียงไม่นานพบว่า ไทยเป็นฝ่ายได้เปรียบดุลการค้ากับอินเดียเป็นครั้งแรก จากที่เคยขาดดุลการค้ามาตลอด ซึ่งส่งผลต่อทำให้การต่อต้านจากภาคเอกชนในอินเดียจนกลายเป็นอุปสรรคในการพัฒนาความร่วมมือในส่วนนี้ในที่สุด นอกเหนือไปจากความสนใจของภาคเอกชนไทยที่มีต่อตลาดอินเดียในระดับต่ำ อย่างไรก็ตาม ผลประโยชน์ในส่วนนี้กลับไม่มีผลต่อภาคการผลิตส่วนใหญ่ของประเทศคือภาคเกษตรกรรม ดังจะเห็นได้จากรายการสินค้าเร่งลดภาษีทั้ง 82 รายการ นอกจากนี้ หากไทยไม่ปรับปรุงศักยภาพในการผลิตของตนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นก็จะทำให้ไทยเป็นฝ่ายเสียเปรียบอินเดียในระยะยาวต่อไป

169926

Advisory Committee

1. Prof. Sirot Bharksuwan Chairperson
2. Prof. Dr. Jirachoke Virasai
3. Assoc. Prof. Sonth Bangyeekun

The study on “Thailand-India Relationship and Achievement of the Look East-Look West Policy: Analysing the Cooperation Framework Development from the Economic Cooperation of Bangladesh-India-Myanmar-Sri Lanka-Thailand (BIMST-EC) for the FTA Establishment” revealed that both Thailand and India have played a significant role in establishing and developing the cooperation according to the framework. Especially after Nepal and Bhutan were put in the group members in 2004, the BIMST-EC was realized as a bridge

between those 2 sub-regions. The cooperation framework is of benefit to not only all the members, but also significantly to Thailand's economic strategies. That is because the BIMST-EC cooperation framework goes in line with other sub-region-level economic cooperation frameworks such as the framework of Economic Cooperation of Cambodia-Laos-Myanmar-Thailand and the Greater Mekong Sub-region (GMS) although it was found that under this framework Thailand suffers a trade deficit with the group.

Considering the Thailand-Indian Free Trade Area Agreement (FTA), it was found that the establishment of this agreement helps strengthening the economic cooperation between the two countries. The bilateral cooperation brought about by the Thai-Indian FTA trade talk would enhance success of trade negotiation. Practically the bilateral trade talks would directly help resolve problems of multilateral trade talks, no matter what the problems of each member country, as well as discrepancies of development level among the member countries were. After the Thai-Indian FTA was validated, it was first time that trade balance has been in Thailand's favor. Thailand has gained a trade surplus, while India suffered a trade deficit with Thailand. There would not be any impact on the whole manufacturing sector of the nation particularly agriculture, as shown in the list of 82 products for tariffs cutting, although the FTA might bring about a protesting manner of Indian's private sector for the development of economic cooperation between the two countries, and the lessen interest of Thai's investors in India market. However, Thailand should improve its potential in production in order to prevent Thailand from disadvantage in trading in the long term.